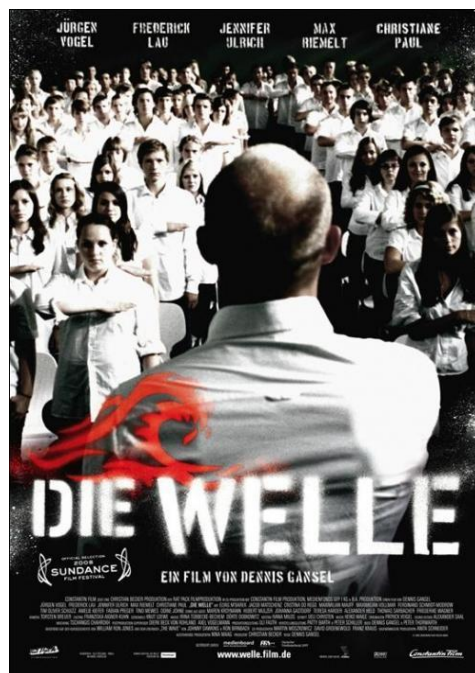

Institut Domènec Parramon
Departament d'Orientació Escolar
Arenys de Munt

LA OLA

DOSSIER TREBALL

A Alemanya, durant la setmana de projectes, al professor d'institut Rainer Wenger (Jürgen Vogel) se li ocorre fer un experiment per explicar als seus alumnes el funcionament d'un règim totalitari. En tot just uns dies, el que semblava una prova innòcua basada en la disciplina i el sentiment de comunitat va derivant cap a una situació sobre la qual el professor perd tot control.

SESSIÓ 1

Introducció pel·lícula i conceptes.

SINOPSI

En una setmana de projectes que té com a objectiu ensenyar els beneficis de la democràcia, un professor que ha d'explicar què és una autocràcia decideix realitzar una anàlisi.

A través del seu lema: "el poder mitjançant la disciplina, la força mitjançant la comunitat, la força a través de l'acció, la força a través de l'orgull", posant l'accent en això, de tal manera que cada dia els alumnes seguissin una nova regla. Per exemple, el professor va aconseguir que tots ells es entressin a la seva aula i, en menys de 30 segons, es van asseure tots ells amb actitud atenta i amb l'esquena ben recta, resolts a iniciar la classe.

L'interès per la forma extrema d'inventar una salutació i una vestimenta de camisa blanca. El curs popular es va decidir anomenar «L'Ola». A mesura que passaven els dies, L'Ola va començar a notar per actes de vandalisme, tot a esquenes del professor Wenger, que acaba perdent el control de la situació i d'aquesta manera perdent el control de la seva pròpia vida.

QUÈ ÉS AUTOCRÀCIA?

Una **autocràcia** (del griego «*autokrateia*») es un sistema de gobierno en el que el poder supremo está concentrado en las manos de una persona, cuyas decisiones no están sujetas ni a restricciones legales externas, ni a mecanismos regularizados de control popular (excepto quizás por la amenaza implícita de un golpe de estado o de una insurrección en masa). La **monarquía absoluta** y la **dictadura** son las principales formas históricas de autocràcia.

PLUJA D'IDEES A CLASSE

Actualment hi ha dictadures?

Quines dictadures coneixeu?

Quines formes de govern coneixes? Vocabulari:

autocràcia
dictadura
anarquia
despotisme
democràcia
nazisme
totalitarisme
fascisme
capitalisme
socialisme
monarquia
república

GUIA DE SOLUCIONS:

1.- Intenta definir breument els següents termes amb les teves paraules:

- **autocràcia.**
La **autocràcia** es un sistema de govern que centraliza el poder supremo sin estar sujetas a controles de ningún tipo. A quien preside un gobierno de esta naturaleza se le conoce como un *autócrata*. Las principales formas de autocràcia en la historia de la humanidad fueron la monarquía absolutista, como la vivida en Europa antes de la Revolución francesa. Las autocracias son contrarias a la democracia, que se sostiene gracias a una separación de poderes públicos que se hacen balance y equilibran sus influencias sobre la vida ciudadana. A menudo se emplea el término autocràcia como sinónimo de dictadura o de tiranía, si bien no son necesariamente sinónimos.
- **dictadura.**
La **dictadura** es una forma de gobierno que centra su régimen en la figura de una sola persona. Esta persona es conocida como dictador y llega a dicho poder a través de un gobierno de facto (*de hecho*). Este tipo de gobierno dictatorial se caracteriza por:
 - Ausencia de la división de poderes (poder ejecutivo, legislativo y judicial)
 - El poder está en manos de una minoría, a la cual beneficia completamente
 - El **dictador** en una única persona, cuyas decisiones no podrían ni cuestionarse, ni contravenirse, puede acceder al poder mediante un golpe de estado o con el apoyo de las fuerzas armadas del mismo país. La elección del dictador no depende del pueblo, éste no está representado ni participa de la toma de decisiones.
- **anarquia.**
Es un concepto que procede de la lengua griega y que hace mención a la **ausencia de poder público**. Puede estar relacionado con el movimiento político que propone la existencia de una organización social que no sea jerárquica o con un conflicto en un Estado consolidado (generalmente democrático).
- **despotisme.**
Hace referencia al **abuso de poder** o de la **fuerza** que un individuo o un grupo ejercen contra otros en inferioridad de condiciones. El concepto se utiliza para referirse a la autoridad absoluta, la cual no se encuentra limitada por las **leyes**.
- **democràcia**
La **democràcia** és una forma d'organització de grups de persones, la característica principal és que la titularitat del poder resideix en la totalitat dels seus membres, fent que la presa de decisions respongui a la voluntat col·lectiva dels membres del grup.
- **nazisme**
O **nacionalsocialisme** (de l'alemany *Nationalsozialismus*) és la ideologia i pràctiques del Partit Nacional Socialista dels Treballadors Alemanys (NSDAP) d'Adolf Hitler; i les polítiques adoptades pel govern de l'Alemanya Nazi a partir del 1933 fins al 1945, un període també conegut com a Tercer Reich.
- **totalitarisme**
- **fascisme**
- **capitalisme**
És un sistema econòmic en què els mitjans de producció són, en la seva majoria, propietat privada, i en què el capital s'inverteix en la producció, distribució i el comerç dels béns i serveis per tal d'obtenir guanys o el benefici màxim en un mercat lliure i competitiu.
- **socialisme**
És un conjunt de doctrines en oposició a l'individualisme, que propugnen una reforma radical de l'organització de la societat per la supressió de les classes socials mitjançant la

col·lectivització dels mitjans de producció i de canvi de la de distribució de la riquesa, així com les teories i moviments polítics associats amb ells.

- **monarquia**

Una **monarquia constitucional** és una forma de govern monàrquica establerta sota un sistema constitucional que reconeix un monarca electe o hereditari com a cap d'estat.

- **república**

Una **república** és un estat o un país dirigit per persones que basen el seu poder polític en la voluntat democràtica del poble en què els ciutadans tenen el dret al vot la qual cosa dóna al govern el fonament de legitimitat i sobirania. Sovint, les monarquies i les repúbliques es descriuen com a conceptes mútuament excloents

2.- Actualment hi ha dictadures? Sí

Coneixes alguna? Cuba, Arabia Saudita, Emirats Àrabs Units, Irán, Laos, Vietnam, Nepal, Paquistán, Omán, Tailàndia, Azerbaidjan, Kazajstán, Uzbekistán, Kirguistán y Turkménistán, Egipte, Mauritania, Sudán, Eritrea, Etiòpia, Djibouti, Chad, Guinea Equatorial, Angola, Swazilàndia, Camerún, Zimbabwe, República Democràtica del Congo, República del Congo y Gabón.

SESSIÓ 2

Marc històric de la pel·lícula i conceptes.

La pel·lícula fa referència a la dictadura d'en Hitler, què sabem ?

La democràcia imposada per la força.
La crisi del 29.
La por al moviment obrer.
El Partit Nazi.

Les SS, uns grups armats destinats a protegir el "führer".

-La nit de l'incendi del Reichstag (Febrer de 1933).
-La nit dels ganivets llargs (Juny de 1934).
-La nit de vidre (Novembre de 1938).

El III Reich.
La Gestapo (Policia secreta).
Els camps de concentració.

Un estat totalitari pur.

Els Schutzstaffel .
Organització paramilitar del NSDAP.
Les Ordnertruppen.
Feixista.
L'esvàstica (insígnia).

Experiments amb ferides al cap
Experiments sobre la congelació
Experiments sobre la malària
Experiments amb gas mostassa i fosgen
Experiments sobre sulfamida
Experiments amb aigua de mar
Experiments d'esterilització
Experiments sobre el tifus
Experiments amb verí
Experiments amb bombes incendiàries
Experiments sobre impacte d'altitud elevada.

3.- Explica

-La nit de l'incendi del Reichstag(Febrer de 1933).

El izquierdista holandés Marinus van der Lubbe fue el autor en solitario o fue manipulado por los nazis para incendiar el parlamento alemán, el atentado fue el pretexto para suprimir derechos constitucionales, perseguir a miles de opositores e imponer un régimen totalitario.

-La nit dels ganivets llargs(Juny de 1934).

Després de l'arribada de Hitler al poder (30 de juny 1933), aquest va voler apoderar-se del control total i absolut de l'Estat alemany. Per dur-ho a terme va comptar amb l'ajuda primordial de la SS i dirigents de la SA, especialment seleccionats per ell mateix.

L'any 1934 va sorgir el rumor que Röhm, juntament amb altres dirigents de la SA, volia fer un cop d'estat per enderrocar a Hitler i instaurar una dictadura socialista. Aquest rumor va començar a guanyar força fins que, finalment, Hitler, pressionat pels membres del seu partit, en va voler posar fi.

La nit del 29 al 30 de juny de 1934, Hitler es va presentar acompanyat d'un grup de les SS a un hotel als afores de Munic, on Röhm i altres dirigents de la SA, acusats d'intentar fer un cop d'estat, havien estat citats pel mateix Hitler. Un cop allà van arrestar Röhm i la resta de líders de la SA allà presents. Primerament les xifres de les víctimes mortals era de 77, però més endavant es va descobrir que van haver-hi unes 300 víctimes. La majoria van morir per execucions sumàries, altres per suïcidi i altres executats per intentar resistir-se.

-La nit de vidre(Novembre de 1938).

Nit del 9 al 10 de novembre de 1938 en què, promoguts pel govern nazi, tingueren lloc una sèrie d'atacs coordinats contra els jueus, els seus domicilis i les seves propietats, a Alemanya i als estats recentment annexats d'Àustria i Txecoslovàquia .

El nom (Kristallnacht en alemany, que literalment vol dir 'Nit dels vidres') prové del gran nombre d'aparadors de comerços i finestres destrossats que aquest acte produí. La Nit dels vidres trencats fou l'episodi amb què culminaren una sèrie de mesures antisemites en accedir Hitler al poder (1933), especialment les lleis de Nuremberg (1935), per les quals es desproveïa els jueus de la ciutadania alemanya. Hom estima en prop d'un centenar els jueus assassinats i en diversos centenars els ferits; quant a les sinagogues incendiades, superaren de llarg el miler i els comerços destruïts foren uns 7.500. Es produí, també, el primer internament massiu de jueus en camps de concentració (uns 30.000). La Nit dels vidres trencats és considerada l'inici de l'Holocaust.

4.- Mira l'exemple i intenta posar una frase al costat:

La Gestapo : Policia secreta.

Les SS: uns grups armats destinats a protegir el "führer".

L'esvàstica: una insígnia.

- El Partit Nazi. El Partido Nacionalsocialista Obrero Alemán, abreviado como Partido Nazi, cuya ideología se sustentaba en el nazismo, de la cultura racista, derechista y ultranacionalista anti comunista
- El III Reich. El Tercer **Reich** és el nom que rebé el darrer Imperi Alemany entre el 1934 i 1945, que s'identifica amb el nazisme. La designació de Hitler com a canceller (30 de gener de 1933) significà la fi de la República
- Els camps de concentració. Un **camp de concentració** és una instal·lació destinada al confinament de persones, sense judici previ. Sol ser habitual en règims totalitaris, i s'han utilitzat per tancar-hi intel·lectuals i polítics dissidents, presoners de guerra, minories ètniques, grups religiosos, homosexuals, i altres grups de persones.

SESSIÓ 3

Temes de la pel·lícula.

TEMES DE LA PEL·LÍCULA

Temes que surten a la pel·lícula i que podem treballar a classe.

- 1.- Les dictadures.
- 2.- El líder. La influència del líder.
- 3.- Els símbols. La simbologia.
- 4.- Els faraons: L'antic Egipte.
- 5.- El moviment okupa.
- 6.- Ideologia nazi.
7. Bullying o assetjament escolar.
- 8.- La manipulació emocional.
- 9.- Formes de govern.
- 10.- La violència.

GUIA DE SOLUCIONS:

1.- Intenta definir breument els següents termes amb les teves paraules:

- **autocràcia.**

La **autocràcia** es un sistema de gobierno que centraliza el poder supremo sin estar sujetas a controles de ningún tipo. A quien preside un gobierno de esta naturaleza se le conoce como un *autócrata*. Las principales formas de autocràcia en la historia de la humanidad fueron la monarquía absolutista, como la vivida en Europa antes de la Revolución francesa. Las autocràcias son contrarias a la democracia, que se sostiene gracias a una separación de poderes públicos que se hacen balance y equilibran sus influencias sobre la vida ciudadana. A menudo se emplea el término autocràcia como sinónimo de dictadura o de tiranía, si bien no son necesariamente sinónimos.

- **dictadura.**

La **dictadura** es una forma de gobierno que centra su régimen en la figura de una sola persona. Esta persona es conocida como dictador y llega a dicho poder a través de un gobierno de facto (*de hecho*). Este tipo de gobierno dictatorial se caracteriza por:

- Ausencia de la división de poderes (poder ejecutivo, legislativo y judicial)
- El poder está en manos de una minoría, a la cual beneficia completamente
- El **dictador** en una única persona, cuyas decisiones no podrían ni cuestionarse, ni contravenirse, puede acceder al poder mediante un golpe de estado o con el apoyo de las fuerzas armadas del mismo país. La elección del dictador no depende del pueblo, éste no está representado ni participa de la toma de decisiones.

- **anarquia.**

Es un concepto que procede de la lengua griega y que hace mención a la **ausencia de poder público**. Puede estar relacionado con el movimiento político que propone la existencia de una organización social que no sea jerárquica o con un conflicto en un Estado consolidado (generalmente democrático).

- **despotisme.**

Hace referencia al **abuso de poder** o de la **fuerza** que un individuo o un grupo ejercen contra otros en inferioridad de condiciones. El concepto se utiliza para referirse a la autoridad absoluta, la cual no se encuentra limitada por las **leyes**.

- **democràcia**

La **democràcia** és una forma d'organització de grups de persones, la característica principal és que la titularitat del poder resideix en la totalitat dels seus membres, fent que la presa de decisions respongui a la voluntat col·lectiva dels membres del grup.

- **nazisme**

O **nacionalsocialisme** (de l'alemany *Nationalsozialismus*) és la ideologia i pràctiques del Partit Nacional Socialista dels Treballadors Alemanys (NSDAP) d'Adolf Hitler; i les polítiques adoptades pel govern de l'Alemanya Nazi a partir del 1933 fins al 1945, un període també conegut com a Tercer Reich.

- **totalitarisme**

- **fascisme**

- **capitalisme**

És un sistema econòmic en què els mitjans de producció són, en la seva majoria, propietat privada, i en què el capital s'inverteix en la producció, distribució i el comerç dels béns i serveis per tal d'obtenir guanys o el benefici màxim en un mercat lliure i competitiu.

- **socialisme**

És un conjunt de doctrines en oposició a l'individualisme, que propugnen una reforma radical de l'organització de la societat per la supressió de les classes socials mitjançant la col·lectivització dels mitjans de producció i de canvi de la de distribució de la riquesa, així com les teories i moviments polítics associats amb ells.

- **monarquia**

Una **monarquia constitucional** és una forma de govern monàrquica establerta sota un sistema constitucional que reconeix un monarca electe o hereditari com a cap d'estat.

- **república**

Una **república** és un estat o un país dirigit per persones que basen el seu poder polític en la voluntat democràtica del poble en què els ciutadans tenen el dret al vot la qual cosa dona al govern el fonament de legitimitat i sobirania. Sovint, les monarquies i les repúbliques es descriuen com a conceptes mútuament excloents

2.- Actualment hi ha dictadures? Sí

Coneixes alguna? Cuba, Arabia Saudita, Emiratos Àrabs Units, Irán, Laos, Vietnam, Nepal, Paquistán, Omán, Tailandia, Azerbaiján, Kazajstán, Uzbekistán, Kirguistán y Turkménistán, Egipto, Mauritania, Sudán, Eritrea, Etiopía, Djibouti, Chad, Guinea Ecuatorial, Angola, Swazilandia, Camerún, Zimbabwe, República Democrática del Congo, República del Congo y Gabón.

3.- Explica.

-La nit de l'incendi del Reichstag (Febrer de 1933).

El izquierdista holandés Marinus van der Lubbe fue el autor en solitario o fue manipulado por los nazis para incendiar el parlamento alemán, el atentado fue el pretexto para suprimir derechos constitucionales, perseguir a miles de opositores e imponer un régimen totalitario.

-La nit dels ganivets llargs(Juny de 1934).

Després de l'arribada de Hitler al poder (30 de juny 1933), aquest va voler apoderar-se del control total i absolut de l'Estat alemany. Per dur-ho a terme va comptar amb l'ajuda primordial de la SS i dirigents de la SA, especialment seleccionats per ell mateix.

L'any 1934 va sorgir el rumor que Röhm, juntament amb altres dirigents de la SA, volia fer un cop d'estat per enderrocar a Hitler i instaurar una dictadura socialista. Aquest rumor va començar a guanyar força fins que, finalment, Hitler, pressionat pels membres del seu partit, en va voler posar fi.

La nit del 29 al 30 de juny de 1934, Hitler es va presentar acompanyat d'un grup de les SS a un hotel als afores de Munic, on Röhm i altres dirigents de la SA, acusats d'intentar fer un cop d'estat, havien estat citats pel mateix Hitler. Un cop allà van arrestar Röhm i la resta de líders de la SA allà presents. Primerament les xifres de les víctimes mortals era de 77, però més endavant es va descobrir que van haver-hi unes 300 víctimes. La majoria van morir per execucions sumàries, altres per suïcidi i altres executats per intentar resistir-se.

-La nit de vidre(Novembre de 1938).

Nit del 9 al 10 de novembre de 1938 en què, promoguts pel govern nazi, tingueren lloc una sèrie d'atacs coordinats contra els jueus, els seus domicilis i les seves propietats, a Alemanya i als estats recentment annexats d'Àustria i Txecoslovàquia .

El nom (Kristallnacht en alemany, que literalment vol dir 'Nit dels vidres') prové del gran nombre d'aparadors de comerços i finestres destrossats que aquest acte produí. La Nit dels vidres trencats fou l'episodi amb què culminaren una sèrie de mesures antisemites en accedir Hitler al poder (1933), especialment les lleis de Nuremberg (1935), per les quals es desproveïa els jueus de la ciutadania alemanya. Hom estima en prop d'un centenar els jueus assassinats i en diversos centenars els ferits; quant a les sinagogues incendiades, superaren de llarg el miler i els comerços destruïts foren uns 7.500. Es produí, també, el primer internament massiu de jueus en camps de concentració (uns 30.000). La Nit dels vidres trencats és considerada l'inici de l'Holocaust.

4.- Mira l'exemple i intenta posar una frase al costat:

La Gestapo : **Policia secreta.**

Les SS: **uns grups armats destinats a protegir el "führer".**

L'esvàstica: **una insígnia.**

- El Partit Nazi. El **Partido Nacionalsocialista Obrero Alemán**, abreviado como **Partido Nazi**, cuya ideología se sustentaba en el nazismo, de la cultura racista, derechista y ultranacionalista anti comunista
- El III Reich. El Tercer **Reich** és el nom que rebé el darrer Imperi Alemany entre el 1934 i 1945, que s'identifica amb el nazisme. La designació de Hitler com a canceller (30 de gener de 1933) significà la fi de la República
- Els camps de concentració. Un **camp de concentració** és una instal·lació destinada al confinament de persones, sense judici previ. Sol ser habitual en règims totalitaris, i s'han utilitzat per tancar-hi intel·lectuals i polítics dissidents, presoners de guerra, minories ètniques, grups religiosos, homosexuals, i altres grups de persones.

5.- Què és la "semana de proyectos"?

6.- Explica "*la forma extrema de inventar un saludo y a vestirse de camisa blanca*", per què ho fan?

7.- Comenta la frase: "*La Ola comenzaba a hacerse notar mediante actos de vandalismo, todo a espaldas del profesor Wenger, que acaba perdiendo el control de la situación y de esta manera perdiendo también el control de su propia vida*".

8.- Comenta l'article de la Declaració Universal de Drets Humans:

"Artículo 1. Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos y, dotados como están de razón y conciencia, deben comportarse fraternalmente los unos con los otros."

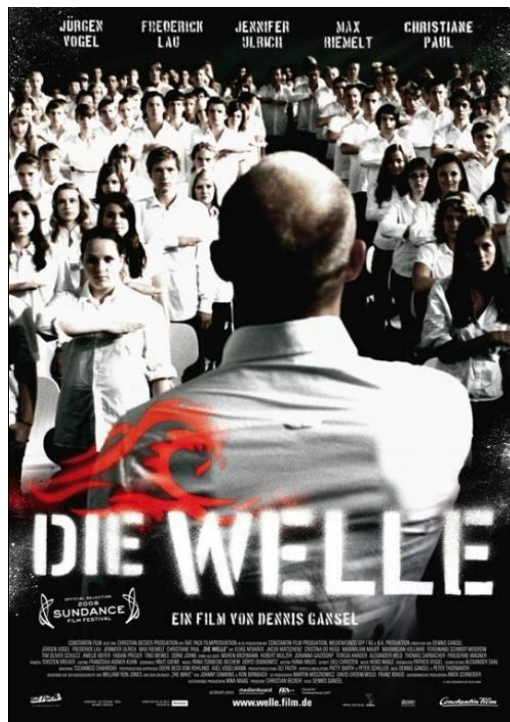
9.- Temes que surten a la pel·lícula.

- 1.- *Les dictadures.*
- 2.- *El líder. La influencia del líder.*
- 3.- *Els símbols. La simbologia.*
- 4.- *Els faraons: L'antic Egipte.*
- 5.- *El moviment okupa.*
- 6.- *Ideologia nazi.*
- 7.- *Bullying o assetjament escolar.*
- 8.- *La manipulació emocional.*
- 9.- *Formes de govern.*
- 10.- *La violència.*

10.- Quin tema t'agradaria treballar amb grup?

Valoració de la pel·lícula.

LA OLA

DOSSIER ALUMNE/A CULTURA I VALORS 4t ESO 2n trimestre Curs escolar 2018-19

NOM.- CURS.- DATA.-

ARGUMENT

A Alemanya, durant la setmana de projectes, al professor d'institut Rainer Wenger (Jürgen Vogel) se li ocorre fer un experiment per explicar als seus alumnes el funcionament d'un règim totalitari. En tot just uns dies, el que semblava una prova innòcua basada en la disciplina i el sentiment de comunitat va derivant cap a una situació sobre la qual el professor perd tot control.

TEMES

- 1.- Les dictadures.
- 2.- El líder. El domini del líder.
- 3.- Els símbols. La simbologia.
- 4.- El moviment okupa.
- 5.- Ideologia nazi.
6. Bullying o assetjament escolar.
- 7.- La manipulació emocional.
- 8.- Formes de govern.
- 9.- La violència.

FITXA DE TREBALL

LA OLA

NOM.- CURS .- DATA.-

1.- Intenta definir breument els següents termes amb les teves paraules:

- autocràcia
- dictadura
- anarquia
- despotisme
- democràcia
- nazisme
- totalitarisme
- fascisme
- capitalisme
- socialisme
- monarquia
- república

2.- Actualment hi ha dictadures? Coneixes alguna?

3.- Coneixes aquests successos? Explica el que saps

-La nit de l'incendi del Reichstag(Febrer de 1933).

-La nit dels ganivets llargs(Juny de 1934).

-La nit de vidre(Novembre de 1938).

4.- Mira l'exemple i intenta posar una frase al costat:

- La Gestapo : Policia secreta.
- Les SS: uns grups armats destinats a protegir el “führer”.
- L'esvàstica: una insígnia.

- El Partit Nazi.

- El III Reich.

- Els camps de concentració.

5.- Què és la “*semana de proyectos*”?

6.- Explica “*la forma extrema de inventar un saludo y a vestirse de camisa blanca*”, per què ho fan?

7.- Comenta la frase: “ *La Ola comenzaba a hacerse notar mediante actos de vandalismo, todo a espaldas del profesor Wenger, que acaba perdiendo el control de la situación y de esta manera perdiendo también el control de su propia vida*”.

8.- Comenta l'article de la Declaració Universal de Drets Humans:

“*Artículo 1. Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos y, dotados como están de razón y conciencia, deben comportarse fraternalmente los unos con los otros.*”

9.- Temes que surten a la pel·lícula.

10.- Quin tema t'agradaria treballar amb grup?

Valoració de la pel·lícula.

TREBALL PER PROJECTES

Títol	
-------	--

Grup de treball	
-----------------	--

Què sabem del tema?	Què volem saber?	Confecció de l'índex o del guió de treball

Què hem après?

Nom.-..... Curs.-..... Data.-.....

Projecte LA OLA.

Valoració presentacions dels grups:

ÍTEM	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 5	GRUP 6	GRUP 7
Qui són?							
Nom o títol del projecte.							
Objectiu del projecte							
Petit resum o idees principals							
Aspectes a destacar del treball exposat.							
Aspectes a millorar. Què canviaries? Per què?							

ÀMBIT DE CULTURA I VALORS

AVALUACIÓ (Puntua de 0 a 20)	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 5	GRUP 6	GRUP 7
Està ben explicat, s'enten correctament?							
Està ben organitzat o estructurat?							
S'han definit les idees clarament?							
Parlen correctament, amb rigor?							
S'han presentat els components?							
Total de punts (Màxim 100)							
Comentaris:							

